

Taristuministri määruse „Majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. juuli 2013. a määruse nr 49 „Ehitusmaterjalidele ja toodetele esitatavad nõuded ja nende nõuetele vastavuse tõendamise kord“ muutmise“ eelnõu seletuskiri

1. Sissejuhatus

Määrus kehtestatakse [toote nõuetele vastavuse seaduse](#) § 5 lõike 4 ja Vabariigi Valitsuse 26. augusti 2010. a määruse nr 123 „Volituste andmine tootele nõuete ja vastavushindamise korra kehtestamiseks ning turujärelevalveasutuse määramiseks“ § 1¹ lõike 2 alusel.

Eelnõukohase määrusega muudetakse majandus- ja kommunikatsiooniministri 26. juuli 2013. a määrust nr 49 „Ehitusmaterjalidele ja -toodetele esitatavad nõuded ja nende nõuetele vastavuse tõendamise kord“ (RT I, 05.07.2023, 284).

Muudatused on seotud eesmärgiga ajakohastada määruse reguleerimisala ning viia määruses kasutatavad mõisted vastavusse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/3110, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustusreeglid ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 305/2011¹ (edaspidi ka *ehitustoodete määrus*), kasutusel olevate mõistetega.

Euroopa Liidu uus ehitustoodete määrus jõustus 7. jaanuaril 2025. aastal. ELi määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõigis liikmesriikides (Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 288 lõige 2). Ehitustoodete määruse peamine eesmärk on tagada ehitustoodete ohutus, ühtlustada ehitustoodete turustamisele kehtivad nõuded Euroopa Liidus ning edendada ringmajandust. Määruse väljatöötamine oli osa meetmepaketist, mille Euroopa Komisjon esitas 30. märtsil 2022 koos ökodisaini määrusega ning ELi kestliku ja ringse tekstiili strateegiaga. See on osa Euroopa rohelisest kokkuleppest ja ringmajanduse tegevuskavast.

Määrust (EL) 2024/3110 kohaldatakse üks aasta pärast jõustumise kuupäeva (8. jaanuarist 2026), välja arvatud artiklid 1–4, artikli 5 lõiked 1–7, artikli 7 lõige 1, artikkel 9, artikkel 10, artikli 12 lõike 1 esimene lõik, artikli 16 lõige 3, artikli 37 lõige 4, artikkel 63, artikkel 89 ja artikkel 90 ning I, II, III, IV, VII, IX ja X lisa, mida kohaldatakse alates 7. jaanuarist 2025.

Eelnõu ja seletuskirja on koostanud ehituse ja elukeskkonna osakonna nõunik Kaido-Allan Lainurm (715 5828, kaido-allan.lainurm@kliimaministeerium.ee). Eelnõu õigusekspertiisi on teinud Kliimaministeeriumi õigusosakonna jurist Džein Aunre (626 0738, dzein.aunre@kliimaministeerium.ee). Keeletoimetaja oli Justiits- ja Digiministeeriumi õigusloome korralduse talituse toimetaja Aili Sandre (aili.sandre@justdigi.ee).

2. Määruse eelnõu sisu ja võrdlev analüüs

Eelnõu koosneb kahest paragrahvist.

Eelnõu § 1 punkti 1 kohaselt muudetakse määruse preambulat.

Tegemist on tehnilise muudatusega millega ajakohastatakse preambula sõnastust vastavalt kehtivatele volitusnormidele.

Eelnõu § 1 punkti 2 kohaselt muudetakse määruse § 1 lõikeid 2–4.

---

¹ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2024/3110, millega sätestatakse ehitustoodete ühtlustatud turustusreeglid ja tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 305/2011 (ELT L, 2024/3110, 18.12.2024).

Paragrahvi 1 lõike 2 sõnastust täiendatakse sõnadega „*avalikult kasutataval teel tehtavatel teehoiutöödel*“. Lõike 2 muudatuse eesmärk on sõnastuse täpsustamine, et vältida võimalikku ebaselgust määruse kohaldamisalas. Sätte uus sõnastus lähtub majandus- ja taristuministri 18. oktoobri 2016. a määruse nr 74 „Tee-ehitusmaterjalidele ja -toodetele esitatavad nõuded ja nende nõuetele vastavuse tõendamise kord“ reguleerimisalast, mis hõlmab avalikult kasutataval teel tehtavatel teehoiutöödel kasutatavate tee-ehitusmaterjalide ja -toodete kohustuslikule deklareerimisele kuuluvaid põhiomadusi ja nende tõendamise korda.

Lõikes 3 asendatakse senine viide määrusele (EL) 305/2011 viitega 2025. aasta 7. jaanuarist jõustunud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2024/3110, millega sätestatakse ehitustoodetele ühtlustatud turustusreeglid ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 305/2011. Samuti asendatakse varasem mõiste „toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteem“ määruses (EL) 2024/3110 kasutatava mõistega „toimivuse püsivuse hindamis- ja tõendamissüsteem“, mis on käsitletud määruse (EL) 2024/3110 lisas IX. Muudatus on vajalik, et tagada mõistete kooskõla Euroopa Liidu otsekohalduva määrusega.

Lõikega 4 tehakse täpsustused, mis lähtuvad määruses (EL) 2024/3110 kasutusele võetud mõistetest. Muudatuse kohaselt asendatakse mõiste „toimivuse püsivuse hindamise ja kontrollimise süsteemid“ mõistega „toimivuse püsivuse hindamis- ja tõendamissüsteemid“, mõiste „teavitatud asutus“ asendatakse mõistega „teada antud asutus“ ning mõiste „harmoneerimata valdkond“ asendatakse mõistega „ühtlustamata valdkond“. Sisulisi muudatusi eeltoodud korrektuur kaasa ei too, kuid see aitab tagada mõistete kooskõla Euroopa Liidu otsekohalduva määrusega.

Eelnõu § 1 punkti 3 kohaselt muudetakse § 2 lõike 1 sõnastust, jättes sellest välja tekstiosa „*näiteks kasutus- ja paigaldusjuhend*“. Ühtlustatud tehnilise spetsifikatsiooni või Euroopa tehnilise hinnanguga ehitustoodete kohta tuleb üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave esitada Euroopa Liidu otsekohalduva määruse (EL) 2024/3110 artikli 9 kohaselt. Üldise tooteteabe, kasutusjuhendi ja ohutusteabe üksikasjalik sisu on esitatud määruse (EL) 2024/3110 IV lisas. Seetõttu puudutab kehtiva õigusakti sõnastuses sisalduv näide üksnes ühtlustamata alasse jäävaid ehitustooteid, kuid see võib luua eksliku mulje, et näide sobib ka ühtlustatud alasse jäävate toodete dokumentatsiooni nõuete kohta, mis on detailselt kirjas otsekohalduvas määruses. Võimaliku väärnimõistmise vältimiseks on põhjendatud jätta õigusakti tekstist näited edaspidi välja.

Eelnõu § 1 punktis 4 sätestatakse § 2 lõige 2 uues sõnastuses. Senine viide määrusele (EL) 305/2011 asendatakse viitega määrusele (EL) 2024/3110. Samuti korrigeeritakse mõisteid. Määruses asendatakse (EL) 305/2011 kasutatud mõiste „toimivusdeklaratsioon“ määruses (EL) 2024/3110 kasutatava mõistega „toimivus- ja vastavusdeklaratsioon“. Lisaks täpsustatakse, et üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave esitatakse eesti keeles. Kehtivas sõnastuses viidatakse üldsõnaliselt ehitustootega kaasas olevale teabele. Uus ja täpsem sõnastus lähtub määruse (EL) 2024/3110 sõnakasutusest.

Sisulisi muudatusi eelnimetatud korrektsoon kaasa ei too, küll aga aitab tagada mõistete kooskõla otsekohalduva Euroopa Liidu määrusega. Samuti on muudatus vajalik jõustumise seisukohalt, kuna toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni käsitlevad artiklid jõustuvad määruse (EL) 2024/3110 artiklile 96 8. jaanuaril 2026.

Nõue on vastavuses määruses (EL) 2024/3110 esitatud põhimõtetega. Määruse (EL) 2024/3110 artikli 16 lõike 4 kohaselt tootja esitab või teeb kättesaadavaks toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni selle liikmesriigi nõutavas keeles või nõutavates keeltes, kus ta kavatseb toote turul kättesaadavaks teha; artikli 22 lõike 6 kohaselt peab tootja kandma hoolt selle eest, et tootega on kaasas IV lisas osutatud üldine tooteteave, kasutusjuhend ja ohutusteave

asjaomase liikmesriigi kindlaks määratud keeles või kui keelt ei ole kindlaks määratud, siis kasutajatele hõlpsasti arusaadavas keeles.

Eelnõu § 1 punktiga 5 tunnistatakse kehtetuks määruse § 10. Toote nõuetele vastavuse seaduse § 10 lõike 2 kohaselt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustes (EL) 305/2011, (EL) 2019/515 ja (EL) 2023/988 nimetatud toote kontaktpunkti ülesannete täitmise tagab Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet. Seega puudub vajadus asutuse määruse tasemel määramiseks.

Eelnõu §-s 2 sätestatakse määruse § 1 punkti 4 jõustumise ajaks 8. jaanuar 2026, kuna ehitustoodete määruse artiklis 15 ja V lisas osutatud toimivus- ja vastavusdeklaratsiooni hakatakse kooskõlas artikliga 96 kohaldama sellest päevast.

3. Eelnõu vastavus Euroopa Liidu õigusele

Eelnõuga viiakse vastavusse määruses kasutatavad viited ja mõisted määrusega (EL) 2024/3110.

4. Määruse mõjud

Määruse kehtestamisega ei kaasne sotsiaalset mõju, mõju riigi julgeolekule ega välissuhetele, mõju regionaalarengule ega mõju kohaliku omavalitsuse korraldusele.

Eelnõu §-ga 1 viiakse määruses kasutatavad mõisted vastavusse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2024/3110 kasutusel olevate mõistetega, mis aitab tulevikus vältida mõistete lahknevusest tingitud ebakõlasid. Kuna määrus (EL) 2024/3110 on otsekohalduv Euroopa Liidu määrus, siis uusi mõjusid määruse rakendamine kaasa ei too.

5. Määruse rakendamisega seotud tegevused, vajalikud kulud ja määruse rakendamise eeldatavad tulud

Määruse rakendamisega ei kaasne lisakulusid ega eeldata sellest tulusid. Järelevalvet ehitustoodete vastavuse kohta juba tehakse ning järelevalve maht muudatuste tõttu ei suurene.

6. Määruse jõustumine

Määruse muudatused jõustuvad üldises korras, välja arvatud eelnõu § 1 punkt 4, mis jõustub 2026. aasta 8. jaanuaril.

7. Määruse eelnõu kooskõlastamine

Eelnõu esitatakse kooskõlastamiseks Siseministeeriumile ja Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumile ning arvamuse avaldamiseks Eesti Kaubandus-Tööstuskojale, Eesti Ehitusmaterjalide Tootjate Liidule, Eesti Ehitusettevõtjate Liidule, Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile.